

۱ - با افزودن «پیشوند» به اول مصدر در کدام گزینه تغییر معنی ایجاد شده است؟

- ۱) شمردن : بر شمردن. ۲) افتادن : بر افتادن. ۳) افراشتن : بر افراشتن. ۴) آسودن : بر آسودن.

۲ - کلمات همهٔ گزینه‌ها صفت هستند مگر گزینهٔ

- ۱) دانشگاه، گلدان، نامواره ۲) امیدوار، هنرور، پذیرا ۳) خورنده، اندوهگین، نامور ۴) بارور، ارجمند، طربناک

۳ - «آوردن» گذرا شده‌ی کدام است؟

- ۱) رفتن ۲) گذاشتن ۳) بردن ۴) آمدن

۴ - در کدام گزینه وابستهٔ «شاخص» دیده می‌شود؟

- ۱) محمد کدخدای روستای ماست. ۲) دائرة المعارف فارسی به سرپرستی غلامحسین مصاحب تدوین شده است. ۳) علامه محمد حسین طباطبایی از فلاسفهٔ بزرگ ایران است. ۴) عموی دوست من مهندس برق است.

۵ - کدام عبارت نیاز به ویرایش دارد؟

- ۱) آدم پیشانی بر خاک بندگی و تسلیم می‌گذارد و سجده گاهش را از اشک دیدگان تر می‌کند. ۲) مولانا لغزش و گناه آدمی را ناشی از حرص و طمع و پیروی از هوای نفس می‌داند و حرص و آز را نکوهش می‌کند. ۳) ای بسا انسان در گذرگاه هستی به راهی قدم می‌گذارد که به ظاهر کوره راه می‌نماید، اما شاه راه واقعی است. ۴) عرفا اصرار دارند که افراد غیر وارد در طریقت، از مقاصد آن گاه آگاه نکرده‌اند، زیرا از سستی درک و فهم برخوردارند.

۶ - تعداد صامت‌ها و مصوت‌ها در کلمهٔ «دانش‌نامه‌نویسی» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) هشت - هفت ۲) شش - نه ۳) هفت - هشت ۴) شش - هشت

۷ - در کدام واژه تعداد تکواژ وابسته (وند) بیش‌تر است؟

- ۱) بی‌سر و سامان ۲) ناسازگاری‌ها ۳) آرایشگران ۴) هم‌کلاسی‌ها

۸ - جمله‌ی «پرستار بچه را با لباس پوشاند»، چه نوع جمله‌ای است؟

- ۱) سه جزئی با مفعول ۲) چهارجزئی با مفعول و مسند ۳) چهارجزئی با مفعول و متمم ۴) چهارجزئی با دو مفعول

۹ - در کدام مصراع «قید» وجود ندارد؟

- ۱) سبک تیغ تیز از میان برکشید ۲) کنون گر تو در آب ماهی شوی ۳) بر شیر بیدار دل بر درید ۴) پیاده مرا زان فرستاده توس

۱۰ - در کدام گزینه مسند بر نهاد مقدم شده است؟

- ۱) بخواهد هم از تو پدر کین من ۲) سزا نیست این کار در دین من ۳) کمندی به فتراک زین بر بیست ۴) جهان پیش چشمش چو یک بیشه شد

۱۱ - نمودار جمله‌ی «هر انسان آزاده‌ی ایرانی، از دیر باز آزادی را از جان و دل می‌ستایند»، کدام است؟

۲

سه جزئی گذرا به متمم		
نهاد		گزاره
هر انسان آزاده‌ی ایرانی	مفعول	متمم
	فعل	فعل

۱

چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم		
نهاد		گزاره
هر انسان آزاده‌ی ایرانی	مفعول	متمم
	فعل	فعل

۴

چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم		
نهاد		گزاره
هر انسان آزاده‌ی ایرانی	مفعول	متمم
	فعل	فعل

۳

سه جزئی گذرا به مفعول		
نهاد		گزاره
هر انسان آزاده‌ی ایرانی	مفعول	فعل
	فعل	مفعول

۱۲ - کدام عبارت، به ویرایش نیاز دارد؟

- ۱) ناصر خسرو سرانجام درّه ی میگان را که در میان کوه ها بود، برای اقامت خود برگزید.
 ۲) ابوعلی سینا دانشمند و طبیب معروف ایرانی، بیش تر از آثار خود را به زبان عربی نوشته است.
 ۳) فرخی، بخش عمده ای از قصایدی که سروده است را به مدح سلاطین و بزرگان عصر خویش پرداخته است.
 ۴) منوچهری علاوه بر تازی دانی، از دانش های زمان خود مانند نحو، طب، نجوم و موسیقی آگاه بوده است.

۱۳ - کدام گزینه به درستی ویرایش نشده است؟

- ۱) اعتلاء و ارتقاء شخصیت های علمی دور از انتظار نیست.
 ۲) اعتلاء و ارتقای شخصیت های علمی دور از انتظار نیست.
 ۳) اعتلا و ارتقاء شخصیت های علمی دور از انتظار نیست.
 ۴) اعتلا و ارتقای شخصیت های علمی دور از انتظار نیست.

۱۴ - کدام جمله نیاز به ویرایش دارد؟

- ۱) کودکان ما از سلامت کامل برخوردارند.
 ۲) این دبیرستان از مکاناتی مانند کتابخانه و آزمایشگاه برخوردار است.
 ۳) ملت پر تلاش به برخورداری می رسد.
 ۴) این طرح های نقاشی کامل نیست و از نقص هایی برخوردار است.

۱۵ - در عبارت: «دیده شده است که گاهاً پیشنهادات مردم را بر حسب الفرنایش مدیران نالای، نادیده می گیرند در حالی که ممکن است پیشنهاد دهنده ای از همه اعلم تر باشد»، چند غلط نگارشی وجود دارد؟

- ۱) سه ۲) یک ۳) دو ۴) چهار

۱۶ - در عبارت «سیاوش در فضایی آلوده به فساد و هرزگی قرار داشت. او ناگزیر برای دفاع از نیکان و نیاکان پاک سرشت خویش مانند همه ی آزادگان و شهدای تاریخ سرنوشتی خونین دارد»، چند واج میانجی وجود دارد؟

- ۱) سه ۲) چهار ۳) پنج ۴) شش

۱۷ - با توجه به واژه های زیر، در چند واژه هنگام تلفظ، «کاهش آوایی» صورت می گیرد؟
 دست گیری / هشت ماهه / امتناع کردن / انبیاء / خواستگاری / شمع سازی / چندگانه

- ۱) پنج ۲) هفت ۳) شش ۴) چهار

۱۸ - در کدام بیت، نقش تبعی وجود ندارد؟

- ۱) دل اگر بار کشد بار نگاری باری
 ۲) جمال عارض خورشید و حسن قامت سرو
 ۳) بدین روش که تو طاووس می کنی رفتار
 ۴) بدین صفت که تویی دل چه جای خدمت توست
 سر اگر کشته شود بر سر کاری باری
 تو را رسد که چو دعوی کنی بیان داری
 نه برج من که همه عالم آشیان داری
 که با چنین صنمی دست در میان داری

۱۹ - متن «ددمه های اردیبهشت، اصفهان چون شاهزاده افسون شده افسانه است که طلسمش را شکسته اند و آرام آرام از خواب بیدار می شود. شکوفه های به و بادام رؤیاهای پرپر شده اویند و بید مجنون، معشوقه ای است که زلف های خود را بر او افشانده است»، چند جمله است؟ اجزای اصلی تشکیل دهنده هر جمله به ترتیب کدام است؟

- ۱) پنج / سه جزئی گذرا به مسند - سه جزئی گذرا به مفعول - سه جزئی گذرا به مسند - سه جزئی گذرا به مفعول
 ۲) پنج / سه جزئی گذرا به مسند - سه جزئی گذرا به مفعول - سه جزئی گذرا به متّم - سه جزئی گذرا به مسند - چهار جزئی به مفعول و متّم
 ۳) شش / سه جزئی گذرا به متّم - سه جزئی گذرا به مفعول - سه جزئی گذرا به متّم - سه جزئی گذرا به مسند - سه جزئی گذرا به متّم - چهار جزئی گذرا به مفعول و متّم
 ۴) شش / سه جزئی گذرا به مسند - سه جزئی گذرا به مفعول - سه جزئی گذرا به مسند - سه جزئی گذرا به مسند - سه جزئی گذرا به مفعول

۲۰ - باتوجه به متن «دل خوشی پدرم منحصر به تصدیق نماند. روزی مردی فرنگی از کوچه می گذشت و دنبال آدرس می گشت و با ایما و اشاره می پرسید و به پاسخ نمی رسید. من به زبان آدمم و با مقداری فرانسه دست و پا شکسته راهنمایی اش کردم»، اجزای اصلی تشکیل دهنده جمله چهارم و پنجم به ترتیب کدام است؟

- ۱) سه جزئی گذرا به متّم - دو جزئی
 ۲) چهار جزئی گذرا به مفعول و متّم - دو جزئی
 ۳) سه جزئی گذرا به متّم - سه جزئی گذرا به متّم
 ۴) سه جزئی گذرا به مفعول - دوجزئی

۲۱ - در تمامی ترکیب های کدام گزینه تکواژ میانی در زبان گفتار حذف شده است؟

- ۱) گاوصندوق، مدارنگی، جانماز ۲) چلومرغ، شب بو، کیف دستی ۳) شال گردن، ساعتچی، شاگرد خیاط ۴) زن دایی، صاحب مغازه، چوب لباس

۲۲- در کدام گزینه همه واژگان از نظر املايي نادرست به حساب می آیند؟

- ۱) شهر خاف- یمبوع و چشمه- معادل و هم تراز- عزل رئیس لوزرا
۲) آرام و بی دغدغه- خاره و سخت- اضغاث احلام- فراغ ملک
۳) غذار و فریفتگار- موزه میکائیلی- لذت غریب- صدرالمتألهین شیرازی
۴) طور سینین- بقچه چل تگه- فرقت و جدایی- بلهوس و غافل

۲۳- ابیات همی گزینه ها به استثنای گزینه ی دارای فعل ناگذر و گذرا هستند.

- ۱) تلخ است شربت غم هجران و تلخ تر
۲) کاروانی که بود بدرقه اش حفظ خدا
۳) باران فتنه بر در و دیوار کس نبود
۴) گر آفتاب بشد سایه هم چنان باقی است
بر سرو قامتی که به حسرت جوان برفت
به تجمل بنشیند به جلالت برود
بر بام ما ز گریه خون ناودان برفت
بقای اهل حرم و خویش و پیوندش

۲۴- در کدام گزینه نقش تبعی دیده نمی شود؟

- ۱) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن
۲) او را خود التفات نبودی به صید من
۳) تو خود به گوش نیاری حدیث زاری ما
۴) گنج خود خواندی ام و رفتی و بگذاشتی ام
من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود
من خویشتن اسیر کمند نظر شدم
که در تو کار نکردست درد کاری ما
ای عجب بعد تو با کیست نگهبانی من

۲۵- در متن زیر املاي کدام کلمه نادرست است؟

«الهی، گاه چون غرقه شدگان ازهر چوب می آویزم و کار خود به شب و روز می اندازم و از بیم تو اندر بود می گذازم و از زیان انگشت خود می گزم، نه کس را از علت من نشانی، و نه این درد مرا به دست کسی، درمانی، و نه جواب ثواب و نه از عتاب جواب. ملکا گنج فضل تو داری، سزد که جفاهای ما در گذاری.»

- ۱) غرقه شدگان
۲) درگذاری
۳) ثواب
۴) عتاب

۲۶- در عبارات زیر، زمان افعال به ترتیب کدام است؟

«دلآک جان ایل، پیام فرستاده بود که باید بی نیازم کنی. بیچاره خبر نداشت که بانک، فقط هزینه ی هفته ای از ماهم را می داد.»

- ۱) ماضی ساده، مضارع مستمر، ماضی مستمر، ماضی استمراری
۲) ماضی بعید، مضارع التزامی، ماضی مستمر، مضارع اخباری
۳) ماضی نقلی، مضارع اخباری، ماضی ساده، ماضی استمراری
۴) ماضی بعید، مضارع التزامی، ماضی ساده، ماضی استمراری

۲۷- در کدام بیت، جابه جایی ضمیر متصل صورت گرفته است؟

- ۱) طفل اشکم خاک بازی ها کند در چشم تر
۲) هنوزت اجل دست خواهش نیست
۳) تالبت گفته به من سر سخندانی را
۴) گفتم که بر خیالت راه نظر ببندم
دیده از خاک درت روزی که گردد کامیاب
برآور به درگاه دادر دست
کرده سلطان سخن سنج قبول سخنم
گفتا که شبرو است او از راه دیگر آید

۲۸- وابسته وابسته در کدام مصراع، «مضاف الیه مضاف الیه» نیست؟

- ۱) باید که نشان در میخانه پرسی
۲) اسرار دل سوخته پیدا نتوان کرد
۳) پیش تو حدیث شب یلدا نتوان کرد
۴) بی می، طلب آب رخ از ما نتوان کرد

۲۹- عبارت زیر چند تکواژ دارد؟

«سعدی در قصیده هایش بر آن است تا فرمانروایان را از انجام شوم برهاند و به بهانه ستایش، آنان را راه بنماید.»

- ۱) سی و پنج
۲) سی و شش
۳) سی و هفت
۴) سی و هشت

۳۰- معنی همه کلمه های «خطوه - ثقبه - راغ - عتاب - وقیعت» به ترتیب کدام است؟

- ۱) قدم - گودال - ویرانه - ملامت - بدگویی
۲) سخن گفتن - شکاف - خرابه - خشم گرفتن - توجه
۳) پند دادن - گودال - بیابان - اندوه - عنایت
۴) گام - سوراخ - صحرا - غضب - سرزنش

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۲

«برافتادن» به معنی عزل شدن و کاملاً از معنی «افتادن» دور شده است.

آسان

۲ - گزینه ۱

در این گزینه همه واژه‌ها اسم و مشتق هستند.

آسان

۳ - گزینه ۴

صفحه‌ی ۲۸ زبان فارسی ۳.

متوسط

۴ - گزینه ۳

شاخص‌ها، عناوین و القابی هستند که بدون نقش نمای کسره اضافه قبل از اسمی بیایند.

علامه ← شاخص

آسان

۵ - گزینه ۴

«برخوردار» فقط برای ویژگی‌های مثبت به کار می‌رود.

متوسط

۶ - گزینه ۱

تعداد مصوّت‌های یک واژه یا گروه برابر است با تعداد هجاهای آن. واژه «دانش‌نامه‌نویسی» هفت هجا دارد=هفت مصوّت

آسان

۷ - گزینه ۲

نا + گار + ی + ها

آسان

۸ - گزینه ۴

زبان فارسی ۳ صفحه‌ی ۶۶ جمله‌ی چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم را به غلط جمله‌ی دو مفعولی گرفته و بر مبنای این گفته‌ی کتاب تست طرح شده است. در چنین جملاتی حرف اضافه‌ی (به) را به عمد به (را)ی مفعولی تبدیل می‌کند و جمله را چهار جزئی دو مفعولی می‌نامد مانند نقاش به دیوار رنگ را زد که در کتاب، نقاش دیوار را رنگ زد، گرفته شده است.

آسان

۹ - گزینه ۳

۱- سبک / ۲- کنون / ۳- پیاده / نقش قیدی دارند.

آسان

۱۰ - گزینه ۲

سزا نیست این کار در دین من ← این کار در دین من سزا نیست

نهاد	متمم	مسند	فعل
------	------	------	-----

متوسط

۱۱ - گزینه ۳

متوسط

۱۲ - گزینه ۳

(را) مفعولی بعد از فعل نادرست است.

متوسط

۱۳ - گزینه ۴

متوسط

۱۴ - گزینه ۴

آسان

۱۵ - گزینه ۴

متوسط

۱۶ - گزینه ۴

اگر کلمه ای بر مصوّت ختم شود و بعد از آن مصوّت دیگری بیاید، دو مصوّت با هم تلفّظ نمی شوند و یک صامت مورد نیاز است که بین دو مصوّت قرار گیرد که به آن «واج میانجی» می گویند.

واج های میانجی عبارت صورت سؤال به شرح زیر است:

۱- «ی» در فضایی ۲- «گ» در هرزگی ۳- «ک» در نیاکان ۴- «ی» در همه ی ۵- «گ» در آزادگان ۶- «ی» در شهدای

متوسط

۱۷ - گزینه ۲

(دست گیری ← دستگیری) / (هشت ماهه ← هش ماهه) / (امتناع کردن ← امتنا کردن) / (انبیاء ← انبیا) / (خواستگاری ← خاستگاری) /

(شمع سازی ← شم سازی) / (چند گانه ← چن گانه)

به خاطر داشته باشید «تلفظ کاهش آوایی» مدّ نظر است.

آسان

۱۸ - گزینه ۴

۱- بار و بار ← تکرار ۲- حسن قامت سرو ← معطوف ۳- طاووس ← بدل

متوسط

۱۹ - گزینه ۴

نمودار اجزای اصلی جمله ها:

جمله اول: دمدمه های اردیبهشت، اصفهان چون شاهزاده افسون شده افسانه است. سه جزئی گذرا به مسند

؟؟

جمله دوم: طلسمش را شکسته اند. سه جزئی گذرا به مفعول

؟؟

جمله سوم: آرام آرام از خواب بیدار می شود. سه جزئی گذرا به مسند

؟؟

جمله چهارم: شکوفه های به و بادام رؤیاهای پرپر شده اویند. سه جزئی گذرا به مسند

؟؟

جمله پنجم: بید مجنون معشوقه ای است. سه جزئی گذرا به مسند

؟؟

جمله ششم: زلف های خود را بر او افشاند است. سه جزئی گذرا به مفعول

؟؟

متوسط

۲۰ - گزینه ۲

جمله ی چهارم: و با ایما و اشاره می پرسید: چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم / جمله ی پنجم: به پاسخ نمی رسید: دوجزئی

متوسط

۲۱ - گزینه ۳

تشریح گزینه های دیگر

گزینه ۱: «گاوصندوق» از قاعده صورت سوال پیروی نمی کند.

گزینه ۲: «شب بو» از قاعده صورت سوال پیروی نمی کند.

گزینه ۴: «چوب لباس» از قاعده صورت سوال پیروی نمی کند.

آسان

۲۲ - گزینه ۱

شهر خواف / ینبوع و چشمه / معادل و طراز / عزل رئیس الوزرا

متوسط

۲۳ - گزینه ۳

در گزینه ی ۳ فعل برفت و نبود (وجود نداشت) هر دو فعل ناگذر محسوب می شوند.

آسان

۲۴ - گزینه ۴

نقش تبعی (بدل - معطوف - تکرار است که در گزینه ۱ و ۲ و ۳ نقش واژه خود بدل است که ویژگی آن میان ۲ ویرگول قرار گرفتن است ولی خود در گزینه ۴ مضاف الیه است.

آسان

۲۵ - گزینه ۳

صواب: درست مصلحت / ثواب: پاداش و اجر که املای آن نادرست است.

آسان

۲۶ - گزینه ۴

فرستاده بود: ماضی بعید / بی نیاز کنی: مضارع التزامی

نداشت: ماضی ساده / می داد: ماضی استمراری

آسان

۲۷ - گزینه ۲

«ت» در واژه هنوزت مضاف الیه خواهش است ← هنوز اجل دست خواهش + ت نیست

متوسط

۲۸ - گزینه ۲

اسرار دل سوخته (صفت مضاف الیه)

گزینه ۱: نشان در میخانه (مضاف الیه مضاف الیه)

گزینه ۳: حدیث شب یلدا (مضاف الیه مضاف الیه)

گزینه ۴: طلب آب رخ (مضاف الیه مضاف الیه)

متوسط

۲۹ - گزینه ۳

سعد + ی + در + قصیده + ها + ش + بر + آن + است + ϕ + تا + فرمان + رو + ا + یان + را + از + انجام + شوم + ب + ره + ان + د + و + به + بهانه

+ ستا + ش + آن + ان + راه + ب + نما + د ≤ ۳۷ تکواژ

متوسط

۳۰ - گزینه ۴

خطوه: گام، قدم، جمع آن: خُطوات / ثقبه: سوراخ / راغ: صحرا، بیابان / عتاب: خشم گرفتن، غضب، ملامت / وقیعت: سرزنش، بدگویی

آسان

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۲	۶ - ۱	۱۱ - ۳	۱۶ - ۴	۲۱ - ۳	۲۶ - ۴
۲ - ۱	۷ - ۲	۱۲ - ۳	۱۷ - ۲	۲۲ - ۱	۲۷ - ۲
۳ - ۴	۸ - ۴	۱۳ - ۴	۱۸ - ۴	۲۳ - ۳	۲۸ - ۲
۴ - ۳	۹ - ۳	۱۴ - ۴	۱۹ - ۴	۲۴ - ۴	۲۹ - ۳
۵ - ۴	۱۰ - ۲	۱۵ - ۴	۲۰ - ۲	۲۵ - ۳	۳۰ - ۴